

מסורת הש"ס

(א) וַיֵּצֵא מֹשֶׁה לַעֲלֵי מִדֶּה הָיָה וַיַּעַבְדֵּה מֹשֶׁה עִי"ו. וְסִדְיָה הַנֶּשְׁאָלָה, (ב) וַיֵּצֵא רַב אֲחָא בַר נָחָן כִּךְ אֲחִינֵחַ בַּהֲרָשׁ וְכִי"מ מִפְּרָשֵׁי דִינָה אֲחִינֵחַ, (ג) וַלְעֵל ט.ו., (ד) וַלְעֵל מַה: ע"שׁ, (ה) וְתוֹסַפְתָּא סְפִיט ע"שׁ, (ו) וַיֵּצֵא וְחַל חֵיל רִשִׁי הַכּוֹרִית ו: ד"ה כִּיּוּן וְכִי וְחַל הַחֲלֵז וַיִּוִּי יִתְרָא לְהַבִּיא חֲלֵז שַׁע"ג הַדְקוּן, (ז) וַיֵּצֵא הַקֵּנֶה וְכִי"ה צִפְיִרִשִׁי שְׁלֹשְׁמִס, (ח) וַיֵּצֵא מַחֲטָה, (ט) וַיֵּצֵא לְחַל דְּקֹאמֶר וַיִּגַּמְחֵי ד' דְּקֹאמֶר, (י) בָּסִ"ה טַסְקָ: לִירֵאֵה, (כ) בָּסִ"ה: עַבְרִינִיחִי,

תורה אור השלם

- דְּבַר אֵל אֲהָרֹן וְאֵל בְּנָיו לֵאמֹר בַּהּ תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲמֹר לָהֶם: מַבְדִּיר ז' כג וְאֲבָרְכָה מִבְּרִכְיָי וּמִקְלָךְ אֲזָר וְנִבְרְכוּ בְךָ כָּל מִשְׁפַּחַת הָאֲדָמָה: בְּרִיאשִׁית יב ג
- וְהַקְרִיב מִזֶּבֶח הַשְּׁלֵמִים אֲשֶׁר לֹא אֵת הַחֹלֶב הַמִּכְבָּשׁ אֶת הַקֶּבֶד וְאֶת כָּל הַחֹלֶב אֲשֶׁר עַל הַקֶּבֶד: וְקִיבָה ג
- נְבִיז וְהַקְרִיב מִזֶּבֶח הַשְּׁלֵמִים אֲשֶׁר לֹא אֵת הַחֹלֶב הַמִּכְבָּשׁ אֶת הַקֶּבֶד וְאֶת כָּל הַחֹלֶב אֲשֶׁר עַל הַקֶּבֶד: וְקִיבָה ג

הגהות הב"ח

(א) גַּם אֲמֹרָה לֵהֲא קִבְיָה דְמַר וְעִירָה: **(ב)** שֶׁם דִּמְתָּא אֵת הַחֲלֵז **(ג)** וְתִכֵּית כָּל נִמְחָק: **(ד)** רִשִׁי ד"ה מַכְשִׁיר כִּיּוּן דַּמְסַפּוֹנָה רַבֵּה אֲחִינֵחַ:

לענין רש"י

פַּנְצָ"א. א. בָּטָן, הַקִּיבָה הַרְשִׁיטָה שֶׁל מַעֲלֵי גִירָה. דּוּבִלְדֹךְ. קַפֵּל שֶׁל שׁוּמֵן בִּקְיֹת מַעֲלֵי גִירָה.

מוסף רש"י

בַּעֲבֹבֵי בֵּית הַכּוֹסוֹת. גּוֹף הַכֶּרֶס שְׁקוּרִין פִּנְלִי"ח וַיֵּשׁ צו שְׁעוֹרִין דּוּבִילִין וְתוֹבו עֲשׂו כַּמֵּין כּוֹת, עֲשִׂי נִיחַ הַטּוֹסוֹת דּוֹפֵן כְּפוֹלָה וְדוֹנָקוּן הַפִּנְפִּלִים ז' צוֹה צִשׁוּמֵן (שְׁבַת ז'). וְכַעֲשִׂי טוֹכָה (זד.). מִקּוֹס יֵם בְּרֹאשׁ הַכֶּרֶס סָמוּךְ לַמִּסָּס קְרִי צִית הַכּוֹסוֹת שְׁחֹף עֲשִׂין כּוֹס וַיֵּשׁ צו סִפִּיב שִׁפְתו עֲשִׂי שֵׁן כִּפְלִים כְּפוֹלִים וְדוֹנָקוּס וְנִלְעִי"ו רְדוּבִילִין וְנִמְלֵא מַחֲט מַצֵּד אַחֲד. אֵין הַמַּחֲט נִרְאֵה אֲלֵא מִכְּפִיסִים (שֵׁם) שֶׁלֹּא נִיקֵב אֲלֵא אַחַד מֵן הַפִּנְפִּלִים (שְׁבַת שֵׁם) מַחוּצָה צַעֲבִיו וְלֹא נִיקֵב נִקֵב מִפּוֹלֵשׁ (טוֹכָה שֵׁם). כִּשְׁרִיה. שִׁאֵין זֶה נִקֵב (כְּתוּבוֹת שֵׁם) שְׁחִבִירו סוֹתָמו (שֵׁם) שְׁחִבִירו סוֹתָמו (טוֹכָה שֵׁם). מַשְׁנֵי צִדְדִין. שְׁהִנֵּב מִפּוֹלֵשׁ (שֵׁם) שְׁנִיקוּב שְׁנִיטָה (שְׁבַת שֵׁם). לִיטְרִימוֹן גְּדוּל. אֲמַלְטֵי שְׁנֵאֲוִית (לְעִיר הַחֵה).

עוֹבִי צִית הַכּוֹסוֹת. צִסְקוֹף הַכֶּרֶס שְׁקוּרִים פִּנְלִי"ח יֵשׁ צו שַׁעֲשׂו כְּכּוֹצַע וְשַׁפֵּת דּוֹפְנו כְּפוֹלָה שְׁמִי דַּפְנוֹת אֲדוֹקִין וְזו צוֹ וְשׁוּמֵן מַחְבָּרִן וְקוּרִין לו דּוּבִלו"ן: **מַצֵּד אַחֲד**. שְׁנִקְצָה אֵת דּוֹפֵן הַפִּנְיָמִית וְלֹא נִקְצָה אֵת הַשְּׁנִיט: **כִּשְׁרִיה**. שְׁחִבְרָתָה מַגִּינָה עֲלֶיהָ: **מַשְׁנֵי לְדִדִין**. שְׁנִקְצָה אִוְהִשְׁנִית וַיִּרְאֵה לַחֲלֵל הַגּוֹף: **עִרְפָּה**. וְלֹא אֲמַרִינֵן הֵיכַל דְּלֹא נִקְצָה אֲלֵא שִׁאֵת הָאֲחַת אִי קוּפָא לְבַר שְׁנִמְלֵאֵת קוּפָא שֶׁלֹּא מַחוּצָה צִדּוֹפֵן וּפִיָּה כּוֹלָה צִמּוֹךְ הַכֶּרֶס וְדִאי מַצְחוֹן נִכְנָסָה שְׁנִקְצָה אֵת הַוּוּשֵׁט אִו כֶּרֶס אִו דִּקִין וְצֹאֵת לַחֲלֵל הַגּוֹף וּמַשֵּׁס חוּצָה וְנִכְנָסָה לַעֲוִבִי צִית הַכּוֹסוֹת וְעִבְרָה כְּכַר כּוֹלָה אֵת הַדּוֹפֵן הַחִיצוֹן וְלֹא הַסְפִיקָה קוּפָא שֶׁלֹּא לַעֲבֹר אֵת דּוֹפֵן הַפִּנְיָמִי דִאי מַצְפִּינִס צִאֲתָה וְעַכְשִׁי הִיא מַתְחַלֵּת לֵאכֵּאת דִּרְךְ עוֹבִי צִית הַכּוֹסוֹת אֵין דִּרְךְ קוּפָא לְנִקֵב וַיִּמְלֵא טִרְפָּה אֲלֵא הַמְדַּקְתִּנִי כִּשְׁרֵה שְׁמַעֲיָן מִינֵה כָּל הֵיכַל מְדַמְלִינו מְלִימֶר סַמְפוֹנָה נִקֵּט וְעַל כִּגוֹן הַכֹּל דִּי"ל דִּרְךְ הַוּוּשֵׁט צִאֵת עַד הַלוֹס וְעַכְשִׁי הִיא מַתְחַלֵּת לְנִקֵב וְאִפִּילוֹ קוּפָא לְבַר לֹא טִרְפִּינִ: **אוּגוֹלִין וּמַשְׁקִין דַּחְקוּס**. וּמַמְתוֹךְ הַדַּחֵק נִכְנָסָה קוּפָא שֶׁלֹּא צִבְשָׁר הֵילֵכֵךְ אַע"ג דְּקוּפָא לְבַר הַוּאִיל וְלֹא חוּזִין נִקֵב וַיֹּאֵל לַחוּן כִּשְׁרֵה: **הוּנָה מֶר טִרְיָף**. דִּקְסַכֵּר נִקְוִיב נִקִּיב שֶׁלֹּא נִכְנָסָה אֲלֵא דִרְךְ הַוּוּשֵׁט וְנִקְצָה כֶּרֶס אִו וּוּשֵׁט אִו דִּקִין וַיִּתֵּא: **מַכְשִׁר**. כִּיּוּן דַּמְסַפּוֹנָה (ו) אִישְׁתַּמַּח אֲמַרִינֵן מִי מִיּוֹכּוּסָה לַהֲכַנֵּס צַמְסַפּוֹן זֶה אֲלֵא דִרְךְ הַקֵּנֶה נִכְנָסָה וְהַקֵּנֶה וְקִנָּה כְּכַד סַמּוּכִין זֶה לֹאֹה צַמְחַלְקוֹן סַמּוֹךְ לִירֵאֵה וְגַם קִנָּה הֵלֵז וְקִנָּה הַכְּכַד מַתְחַלְקוֹן לַסְמַפּוֹנוֹת הַצִּבְרָאשֵׁן הָאֲחֵד וַיֵּצֵא שְׁנִכְנָסָה מַסְמַפּוֹנִי (ו) הַכְּכַד לַסְמַפּוֹנִי קִנָּה הַכְּכַד וּמַשֵּׁס עֲלָתָה לְכַכַּד דִּרְךְ הַסְמַפּוֹנוֹת: שְׁקִילוֹ גִּלְמָא דְטִרּוּפִאי. שְׁהִאֲכִילוֹה לְכַלְצִיס: **קְשִׁיטָא**. גִּרְעִין שֶׁל תַּמְרָה: **סִימְפוֹנָה**. לְכַכַּד נִקֵּט וְעַל. דִּרְךְ הַקֵּנֶה נִכְנָסָה דִאי דִרְךְ הַוּוּשֵׁט נִכְנָסָה אִינֵה רִאשִׁיה לְנִקֵב כָּלוֹס וְלֵאכֵּאת מַשֵּׁס וְלַחוּזֹר וּלְיִכְנֵס כֹּאן דִּרְךְ נִקֵב: **וְאַע"ג דְּלֹא נִפְקָא**. שְׁאִינָה יְכוּלָה לֵאכֵּאת דִּרְךְ הַסְמַפּוֹן כְּשִׁרְוִינִ לְהוֹרִינָה לְפִי שְׁהַסְמַפּוֹן דַּחוּק: **מִירַבֵּל הוּא דִרְבִּיז**. עַל דִּי נַעֲנוּעַ שְׁנַעֲנוּעָה הַצִּהֲמָה צִהֲלִיכְתָּה יַמִּיס צִרִיס נִכְנָסָה תַּמִּיד מַעֲט מַעֲט צַמְקוֹס דַּחוּק שְׁאִינָה יְכוּלָה עֲשִׂי אֲלֵא. **מִירַבֵּל לָשׁוֹן כְּכַרָּה** שְׁמַנְעַנְעִיס אִוְתָּה כְּמוֹ אִיִּיתִי אֲרַבְלָא וְקַמְרַבֵּל צִאֵלוֹ מִלִּיאֻוֹת (צ"מ טו:):

מִיבּוּעַ בּוּצַע. (א) צַמְחַט וּמֵאֵן דְטִרְיָף צַמְחַט טִרְיָף נִמִי צֵהֵא: **לֹאֲכִילָה**. הַאֲוִלְכִין אִוְתָּה כְּמוֹ שְׁהִיא: **אִו ע"י סַמְמִינִן**. כְּשַׁמְעַרְבִין (ו) סַמְמִינִין הַמְאִרִין אֵת הַעֲיִינִס אֲף הִיא מַסְשִׁיטָה **עַמְס:** **אוּוּוֹל בּוּוּוֹל רִיִּאֵה דִידָה צִאֲרַצַּעַה**. כְּשֶׁהֲאֹחוֹ נִלְקַח צִידִינֶר רִיִּאֵה שֶׁלֹּא שׁוֹה ד' לְפִי שְׁהַסְמַמְנִין מַעוּרְבִין צֵה: **וְאִי ס"ד**. כְּמוֹת שְׁהִיא מִאִירָה לִינְקוּט אֹחוֹס שֶׁלֵּס עַם הִירִיאֵה צוּוֹאֹה וּלְיִכּוֹל (י) וּמֵאִי דְקֹאמֶר. הַכִּי גִרְסִינִן וְאִי ס"ד לֹאֲכִילָה לִינְקוּט צוּוֹאֹה וּלְיִכּוֹל: **הֵיכַל דַּמְשַׁמְשַׁא יִדֵּא דַטַּנְחֵא**. אֲנִי שְׁמַעֲמִי צִמְיִלֶר הַחוּס שְׁמַמּוֹךְ הַדַּחֵק הִיד קוֹרַעַתִּי צִפְפִּרְנִי. וְכַמְדוּמָה אִנִּי כְּכָל מִקּוֹס שְׁהוּא יוֹדַע שִׁיכּוֹל לַתְלוֹת כִּגוֹן נִקֵב הַעֲשׂוֹי צַסְכִין אִו שַׁתְלַשָּׁה (ו) מַלְמַעֲלָה צַחוּקָה וְחִח"כ נִמְלֵא שֵׁס נִקֵב: **וְהֵילִכְתָּא פִּלְיִין: מִרִּישִׁי כָּלִי**. מִרִּישֵׁי דִרְשָׁנִין הַמַּשְׁמַעֲיָין לַעַם אֵת דַּצְרִי כְּשֶׁהִיה דּוּשׁ: **אֲצוּה דִאֲחֵא**. רַצ אֲחֵא: **דֵּהֵא פִּלְיִין בּוּאֵץ**. דֵּאֲמֶר צִפ"ק (לְעִיל ט). צֵא זֹאֵץ וְנִטֵּל אֵת צִנִי מַעֲיִיס וְהַחֲזִירִן כְּשֶׁהֵן נִקְוִיבִין אֵין אֲוִמִּרִיס צַמְקוֹס נִקֵב נִקֵב: **מִוִּרְנָה**. תּוֹלַעַת הַיּוֹאֵלָה מֵן הִירִיאֵה וְנִקְצָה: **קוּדֵס שְׁחִיטָה פִּרִיש**. מֵן הִירִיאֵה וְנִקְצָה וְנַטְרַפָּה: **מִלּוֹךְ עֲרַבְחָה**. הֶדֶר עַצְרַצִּיס (י) **אֵין הֵלַנֶה כִּרְצִי שַׁמְעוֹן קֹאמֶר**. לֹא אֲמֶר הֵלַנֶה כִּרְצִי שַׁמְעוֹן אֲלֵא אֵין הֵלַנֶה כִּרְצִי שַׁמְעוֹן קֹאמֶר: **וְאִין מַה בִּידֵךְ א"ל הִכִּי א"ר יִצְחָק** בֶּר אֲמִי אֲרִיב"ל הֵלַכְתָּ כִּר"ש וַאֲיִן הֵלַכְתָּ כִּרְבִּי שַׁמְעוֹן: נִיקְבָּה הַקְּבָה: אֲמֶר רַבִּי יִצְחָק בֶּר נַחֲמָנִי א"ר אוֹשַׁעֲיָא חֲלָב שַׁע"ג קָבָה כְּהִנִּיס נִהְגוּ בּוֹ הִיתֵר כִּרְבִּי יִשְׁמַעְיֵאל שְׁאֲמֶר מִשּׁוּם אַבּוּתוֹי וְסִימְנִיךְ יִשְׁמַעְיֵאל כְּהִנָּא מַסִּיעַ כְּהִנִּי מֵאִי הִיא דַּתְנִיא יִכָּה תִבְרַכוּ אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַבִּי יִשְׁמַעְיֵאל אוֹמֶר לְמַדְנוּ בִּרְכָה לִישְׂרָאֵל מִפִּי כְּהִנִּיס מִבְּרַכִּין לִישְׂרָאֵל לְמַדְנוּ כְּשֶׁהוּא אוֹמֶר וַאֲנִי אֲבִרְכֶם הוּי אוֹמֶר כְּהִנִּיס מִבְּרַכִּין לִישְׂרָאֵל וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִבְּרַךְ לְכַהֲנִיס רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֶר לְמַדְנוּ בִּרְכָה לִישְׂרָאֵל מִפִּי כְּהִנִּיס מִפִּי גְבוּרָה לֹא לְמַדְנוּ כְּשֶׁהוּא אוֹמֶר וַאֲנִי אֲבִרְכֶם הוּי אוֹמֶר כְּהִנִּיס מִבְּרַכִּין לִישְׂרָאֵל וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מַסְכִּיס עַל יָדֵם אֲלֵא רַבִּי עֲקִיבָא בִּרְכָה לְכַהֲנִיס מִנָּא לִיָּה אֲמֶר רַב נַחֲמָן בֶּר יִצְחָק ²מִוֹאֲבִרְכָה מִבְּרַכִּיךְ וּמֵאִי מַסִּיעַ כְּהִנִּי דְמוּקִי לֵה לְבִרְכַּת כְּהִנִּיס בַּמִּקּוֹם בִּרְכָה דִישְׂרָאֵל רַבִּי יִשְׁמַעְיֵאל שְׁאֲמֶר מִשּׁוּם אַבּוּתוֹי מֵאִי הִיא דַּתְנִיא (י) ³אֵת (ו) כָּל הַחֲלָב אֲשֶׁר עַל הַקֶּרֶב

שֶׁלֹּא שׁוֹה ד' לְפִי שְׁהַסְמַמְנִין מַעוּרְבִין צֵה: **וְאִי ס"ד**. כְּמוֹת שְׁהִיא מִאִירָה לִינְקוּט אֹחוֹס שֶׁלֵּס עַם הִירִיאֵה צוּוֹאֹה וּלְיִכּוֹל (י) וּמֵאִי דְקֹאמֶר. הַכִּי גִרְסִינִן וְאִי ס"ד לֹאֲכִילָה לִינְקוּט צוּוֹאֹה וּלְיִכּוֹל: **הֵיכַל דַּמְשַׁמְשַׁא יִדֵּא דַטַּנְחֵא**. אֲנִי שְׁמַעֲמִי צִמְיִלֶר הַחוּס שְׁמַמּוֹךְ הַדַּחֵק הִיד קוֹרַעַתִּי צִפְפִּרְנִי. וְכַמְדוּמָה אִנִּי כְּכָל מִקּוֹס שְׁהוּא יוֹדַע שִׁיכּוֹל לַתְלוֹת כִּגוֹן נִקֵב הַעֲשׂוֹי צַסְכִין אִו שַׁתְלַשָּׁה (ו) מַלְמַעֲלָה צַחוּקָה וְחִח"כ נִמְלֵא שֵׁס נִקֵב: **וְהֵילִכְתָּא פִּלְיִין: מִרִּישִׁי כָּלִי**. מִרִּישִׁי דִרְשָׁנִין הַמַּשְׁמַעֲיָין לַעַם אֵת דַּצְרִי כְּשֶׁהִיה דּוּשׁ: **אֲצוּה דִאֲחֵא**. רַצ אֲחֵא: **דֵּהֵא פִּלְיִין בּוּאֵץ**. דֵּאֲמֶר צִפ"ק (לְעִיל ט). צֵא זֹאֵץ וְנִטֵּל אֵת צִנִי מַעֲיִיס וְהַחֲזִירִן כְּשֶׁהֵן נִקְוִיבִין אֵין אֲוִמִּרִיס צַמְקוֹס נִקֵב נִקֵב: **מִוִּרְנָה**. תּוֹלַעַת הַיּוֹאֵלָה מֵן הִירִיאֵה וְנִקְצָה: **קוּדֵס שְׁחִיטָה פִּרִיש**. מֵן הִירִיאֵה וְנִקְצָה וְנַטְרַפָּה: **מִלּוֹךְ עֲרַבְחָה**. הֶדֶר עַצְרַצִּיס (י) **אֵין הֵלַנֶה כִּרְצִי שַׁמְעוֹן קֹאמֶר**. לֹא אֲמֶר הֵלַנֶה כִּרְצִי שַׁמְעוֹן אֲלֵא אֵין הֵלַנֶה כִּרְצִי שַׁמְעוֹן קֹאמֶר: **וְאִין מַה בִּידֵךְ א"ל הִכִּי א"ר יִצְחָק** בֶּר אֲמִי אֲרִיב"ל הֵלַכְתָּ כִּר"ש וַאֲיִן הֵלַכְתָּ כִּרְבִּי שַׁמְעוֹן: נִיקְבָּה הַקְּבָה: אֲמֶר רַבִּי יִצְחָק בֶּר נַחֲמָנִי א"ר אוֹשַׁעֲיָא חֲלָב שַׁע"ג קָבָה כְּהִנִּיס נִהְגוּ בּוֹ הִיתֵר לֹאֲכֵלו. וּמַשּׁוּס רַבִּי יִשְׁמַעְיֵאל נִקֵּיט לִיָּה: **וְסִימְנִיךְ**. שְׁהוּא הַתִּירָה וְלֹא תַשְׁכַּח צַסֵּס מִי נֹאמֶר: **יִשְׁמַעְיֵאל כְּהִנָּא מַסִּיעַ כְּהִנִּי**. (י)תַּמִּיד הוּא עוֹזֵרֵן וּמִיקֵּיל לָהֶם וְלַקְמִיָּה מִפְּרַשׁ הֵיכַל: **מֵאִי הִיא הֵיכַל מַסִּיעַ לָהֶם: וְאִין אֲצִרְכֶם**. רַבִּי יִשְׁמַעְיֵאל מוּקִי לִיָּה אֲכֵהִנִּיס וְרַבִּי עֲקִיבָא מוּקִי לִיָּה אִישְׂרָאֵל: **וּמֵאִי מַסִּיעַ כְּהִנִּי**. הַוּאִיל וְרַבִּי עֲקִיבָא נִמִי אִית לִיָּה בִּרְכָה לְכַהֲנִיס מִקְרָא אַחֲרִינָא: **צַמְקוֹס בִּרְכָה לִישְׂרָאֵל**. אֲלֵל בִּרְכַּת יִשְׂרָאֵל דִּהִכִּי עַדִּיפֵא דַמְשַׁמַּע שַׁמְצַבְרַכִין הֵן עַם הַשֶּׁאֵר:

אלו טרפות פרק שלישי חולין

ממז.

קִי"א ב א ב מ"י פ"ו מהל' שחיטה הל"י"צ סמג עשין סב טו"ש"ע יו"ד סי' מה סעף ח:

קִי"ב ג מ"י שם (פ"ה) [פ"ו] הלכה ט סמג שם טו"ש"ע יו"ד סי' מה סעף ז:

קִי"ט ד מ"י שם [פ"ו] הלכה ז סמג שם טו"ש"ע יו"ד סי' מה סעף ט:

קִי"ו ה ו מ"י פ"ו מהל' שחיטה הלכה יב

והלכה טו סמג עשין סב טו"ש"ע יו"ד סי' לו סעף ה:

ז (מ"י) שם הלכה טו טו"ש"ע שם:

שיטה מקובצת

אל משני צדדין שנקבה גם השנית: **ב** דלא נקבה אלא האחת אי קופא: **ג** כל היכא דמציתן לימור: **ד** מתחילתן לסמפונות בריאה בראשן וי"ל שנקנסה: **ה** מבידע בדע כחטש ומאן: **ו** כשמעריבין עמה סמפונים המאירים: **ז** קודעת הריא בצפרניו: **ח** ומישיבת האחוניים נפסקו ההלכות הללו: **ט** ישמעאל כהנא מסייע כהני דר"י כהן היה דחיינו וי' ישמעאל בן אלישע כ"ג ומסייע כהנים תמיד הוא עוררין:

רבינו גרשום

אי אחוריו לבאו דראי אחוריו לא נקב שאין חיידר באחוריו אלא דראי סימפונא נקט ועייל: מאי שגא מהא דתניא כו' מצד אחד דלא נקב חוץ: משני צדדים וניקב עד חצוה. ולא אמרינן נחיוז אי קופיה לבאו כו' כלומר למה מצד אחד כשרה נחיוז אי קופיה לבר אע"ג דלא נקב אלא מצד אחד ומימא נקובי נקיב ועייל וליהוי טרפה. התיס איירי דאיכא אובליין ומשקין כו' כלומר היכא דלא ניקב אלא מצד אחד אמרינן קופיה לבאו התיס איירי דאיכא אובליין ונשקין דחקוק ופאכוכה קופיה לבר אבל בכבדא התיס חוזין אי קופיה לבר אי קופיה לא: ההיא קשיא דאישתכח במרה קשייתא דתמרי. אע"ג דלא נפקא מיירבל הוא דקא רביל כלומר תא דראי נסה היא ולא מצי לנקובי אלא סימפונא נקט ועייל ולא אמרינן נחיוז אי יכלא למנפק דרך סימפון דראי עיילא דרך סימפון ואי לא מצי למיפק לא עיילא דרך נפקא דרך סימפון הרי זה כעבורות דקין שבכברה שכוברין אותה ומרוב דוחק שכוברין אותה יוצאין הצורות מרוב הדוחק ואם רוצה אדם להוציאן דרך אותו חור אין יכול להוציאן אף הכא נמי מרוב הילוך והלכת בהבמה בכל עת מענעה אותה קשייתא תכנסה דרך סמפון: איבעיא להו לאכול או לסממנין כלומר ממנה סממנין לרפואה. אלא לאו לסממנין דיקרה היא לענין סממנין שאין יודעין בני אדם לעשותה סממנין אחד מאלף: מי מורנא. תולעת שמשכת בריאה לאחר שחיטה ונקב בריאה ונקב קודם שחיטה וטרפה אי לאחר שחיטה: מלוך ערבאה קאמרת כו' אינו א' לשום גנאי אלא מאותו דירא א"ל לר' ביבי בר אביי: כהנים נהגו בו היתר כו' ואי מסייע כהני כלומר כיון דלר' עקיבא ברכה לכהנים מפי הקב"ה. ו' ישמעאל

אבל דויתא מבזע בזע. פירש הקונטרס ולמאן דחייש צמחט חייש נמי